

Zadłużenie Sektora Finansów Publicznych*

I kw/2004

1. Na koniec marca 2004 r. **zadłużenie sektora finansów publicznych po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora** (tj. po konsolidacji) wyniosło **435.200,9 mln zł**, (Tabela 4) w tym:

- zadłużenie sektora rządowego 419.017,2 mln zł (96,3% długu ogółem),
- zadłużenie sektora samorządowego 16.183,7 mln zł (3,7% długu ogółem).

2. Na koniec I kwartału 2004 r.:

1) **dług krajowy** sektora finansów publicznych po konsolidacji wyniósł:

- wg kryterium miejsca emisji 295.734,9 mln zł (jego udział w długu ogółem spadł z 68,5% na koniec grudnia 2003 r. do 68,0%) (Tabela 1),
- wg kryterium rezydenta 255.303,0 mln zł (tj. 58,7% długu ogółem – spadek z 59,4% na koniec IV kwartału 2003 r.) (Tabela 2);

2) **dług zagraniczny** podmiotów tego sektora ukształtował się na następującym poziomie:

- wg kryterium miejsca emisji 139.466,0 mln zł (jego udział w długu ogółem wzrósł z 31,5% do 32,0% w I kwartale 2004 r.),
- wg kryterium rezydenta 179.897,9 mln zł (tj. 41,3 % długu ogółem - wzrost z 40,6% na koniec grudnia 2003 r.);

3. **W okresie grudzień 2003 r. – marzec 2004 r.** zadłużenie całego sektora po konsolidacji wzrosło o **26.563,2 mln zł**, tj. o 6,5%, w tym:

- zadłużenie sektora rządowego wzrosło o 26.927,6 mln zł; tj. o 6,9%;
- zadłużenie sektora samorządowego spadło o 364,4 mln zł; tj. o 2,2%.

Na zmianę długu sektora rządowego dominujący wpływ miał wzrost zadłużenia Skarbu Państwa. Spośród pozostałych podmiotów nieznaczny przyrost zadłużenia odnotowano w przypadku samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (o 73,5 mln zł, tj. o 14,8%), Polskiej Akademii Nauk i jej jednostek organizacyjnych (o 0,4 mln zł, tj. o 4,6%) oraz państwowych instytucji kultury (o 0,3 mln zł, tj. o 10,4%). Pozostałe podmioty należące do sektora rządowego wykazały w I kwartale 2004 r. spadek zadłużenia. Największy spadek odnotowano w przypadku ZUS i zarządzanych przez ZUS funduszy (o 999,2 mln zł, tj. o 8,9%) oraz Narodowego Funduszu Zdrowia (o 61,1 mln zł, tj. o 40,1%).

Na wysokość zadłużenia sektora samorządowego największy wpływ miał spadek zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego (JST) z tytułu krajowych kredytów i pożyczek (o 522,7 mln zł, tj. o 5,3%) oraz wzrost zadłużenia samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (o 218,0 mln zł, tj. 8,1%).

4. **Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją na koniec I kwartału 2004 r.** wyniosło **442.621,7 mln zł** (Tabela 3), w tym:

- zadłużenie sektora rządowego 421.177,3 mln zł (95,2% długu ogółem),
- zadłużenie sektora samorządowego 21.444,4 mln zł (4,8% długu ogółem).

* Dane za marzec 2004 r. są danymi wstępnymi. Dane za poprzednie okresy zostały skorygowane.

Tabela 1. Państwowy dług publiczny po konsolidacji według kryterium miejsca emisji (wg nominalu, mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2002	struktura	XII 2003	III 2004	struktura	Zmiana III'04-XII'03		Zmiana XII'03-XII'02	
						mln zł	%	mln zł	%
Dług sektora finansów publicznych	352 610,6	100,0%	408 637,7	435 200,9	100,0%	26 563,2	6,5%	56 027,1	15,9%
Dług krajowy	243 528,0	69,1%	280 080,3	295 734,9	68,0%	15 654,6	5,6%	36 552,2	15,0%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	213 562,1	60,6%	248 271,6	265 635,0	61,0%	17 363,3	7,0%	34 709,6	16,3%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	14 855,2	4,2%	19 548,4	18 492,2	4,2%	-1 056,3	-5,4%	4 693,3	31,6%
3. Pozostały dług sektora	15 110,8	4,3%	12 260,2	11 607,8	2,7%	-652,4	-5,3%	-2 850,6	-18,9%
Dług zagraniczny	109 082,5	30,9%	128 557,4	139 466,0	32,0%	10 908,6	8,5%	19 474,9	17,9%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	29 330,7	8,3%	44 430,8	57 351,1	13,2%	12 920,3	29,1%	15 100,1	51,5%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	79 725,1	22,6%	84 094,8	82 088,6	18,9%	-2 006,1	-2,4%	4 369,7	5,5%
3. Pozostały dług sektora	26,8	0,0%	31,8	26,2	0,0%	-5,6	-17,5%	5,1	18,9%

Tabela 2. Państwowy dług publiczny po konsolidacji według kryterium rezydenta (wg nominalu, mln zł)

Wyszczególnienie	XII 2002	struktura	XII 2003	III 2004	struktura	Zmiana III'04-XII'03		Zmiana XII'03-XII'02	
						mln zł	%	mln zł	%
Dług sektora finansów publicznych	352 610,6	100,0%	408 637,7	435 200,9	100,0%	26 563,2	6,5%	56 027,1	15,9%
Dług krajowy	214 509,2	60,8%	242 913,8	255 303,0	58,7%	12 389,2	5,1%	28 404,6	13,2%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	184 573,9	52,3%	211 232,4	225 277,6	51,8%	14 045,2	6,6%	26 658,6	14,4%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	14 855,2	4,2%	19 548,4	18 492,2	4,2%	-1 056,3	-5,4%	4 693,3	31,6%
3. Pozostały dług sektora	15 080,1	4,3%	12 133,0	11 533,3	2,7%	-599,7	-4,9%	-2 947,2	-19,5%
Dług zagraniczny	138 101,4	39,2%	165 723,9	179 897,9	41,3%	14 174,0	8,6%	27 622,5	20,0%
1. Dług z tytułu papierów wartościowych	58 318,9	16,5%	81 470,1	97 708,5	22,5%	16 238,4	19,9%	23 151,2	39,7%
2. Dług z tytułu pożyczek i kredytów	79 725,1	22,6%	84 094,8	82 088,6	18,9%	-2 006,1	-2,4%	4 369,7	5,5%
3. Pozostały dług sektora	57,4	0,0%	159,0	100,8	0,0%	-58,3	-36,6%	101,6	177,0%

Tablica 3. Zadłużenie sektora finansów publicznych - przed konsolidacją, według nominału (w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2002	struktura XII 2002	XII 2003	III 2004	struktura III 2004	zmiana		zmiana	
						III 2004 - XII 2003 w mln zł	w %	XII 2003 - XII 2002 w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	365.482,5	100,0%	415.908,5	442.621,7	100,0%	26.713,2	6,4%	50.426,0	13,8%
1. Zadłużenie sektora rządowego	346.996,6	94,9%	394.109,1	421.177,3	95,2%	27.068,2	6,9%	47.112,5	13,6%
1.1. Zadłużenie Skarbu Państwa	327.904,2	89,7%	378.943,8	407.067,4	92,0%	28.123,6	7,4%	51.039,7	15,6%
1.1.1. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	219.347,0	60,0%	251.165,9	268.384,8	60,6%	17.218,9	6,9%	31.818,9	14,5%
1.1.2. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	108.557,2	29,7%	127.777,9	138.682,6	31,3%	10.904,6	8,5%	19.220,8	17,7%
1.2. Pozostałe zadłużenie sektora rządowego w tym:	19.092,4	5,2%	15.165,3	14.109,9	3,2%	-1.055,4	-7,0%	-3.927,2	-20,6%
ZUS i zarządzane przez ZUS fundusze	15.014,6	4,1%	11.225,4	10.226,2	2,3%	-999,3	-8,9%	-3.789,2	-25,2%
Narodowy Fundusz Zdrowia *	1.284,1	0,4%	1.047,1	963,0	0,2%	-84,1	-8,0%	-237,0	-18,5%
Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	339,2	0,1%	95,4	74,2	0,0%	-21,2	-22,2%	-243,8	-71,9%
Państwowe szkoły wyższe	244,0	0,1%	192,6	177,1	0,0%	-15,5	-8,0%	-51,5	-21,1%
Jednostki badawczo-rozwojowe	329,1	0,1%	293,5	275,2	0,1%	-18,4	-6,3%	-35,5	-10,8%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	542,9	0,1%	721,1	808,4	0,2%	87,3	12,1%	178,2	32,8%
Państwowe instytucje kultury	6,3	0,0%	7,1	7,1	0,0%	0,0	-0,5%	0,9	13,8%
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	13,9	0,0%	19,0	14,7	0,0%	-4,3	-22,7%	5,1	36,6%
Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ust	1.318,3	0,4%	1.564,1	1.564,1	0,4%	0,0	0,0%	245,8	18,6%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	18.485,9	5,1%	21.799,4	21.444,4	4,8%	-355,0	-1,6%	3.313,5	17,9%
2.1. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	15.358,4	4,2%	17.276,8	16.560,6	3,7%	-716,2	-4,1%	1.918,5	12,5%
2.1.1. Zadłużenie krajowe	14.872,6	4,1%	16.542,0	15.816,4	3,6%	-725,6	-4,4%	1.669,4	11,2%
Dług z tytułu papierów wartościowych	2.241,2	0,6%	2.654,3	2.645,3	0,6%	-9,1	-0,3%	413,1	18,4%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	11.891,5	3,3%	13.214,4	12.586,2	2,8%	-628,2	-4,8%	1.322,9	11,1%
Pozostałe zadłużenie	740,0	0,2%	673,3	585,0	0,1%	-88,3	-13,1%	-66,6	-9,0%
2.1.2. Zadłużenie zagraniczne	485,8	0,1%	734,8	744,2	0,2%	9,4	1,3%	249,0	51,3%
Dług z tytułu papierów wartościowych	139,8	0,0%	163,5	164,4	0,0%	1,0	0,6%	23,7	17,0%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	346,0	0,1%	571,3	579,8	0,1%	8,4	1,5%	225,4	65,1%
Pozostałe zadłużenie	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
2.2. Pozostałe zadłużenie sektora samorządowego	3.127,5	0,9%	4.522,6	4.883,8	1,1%	361,2	8,0%	1.395,1	44,6%
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	35,6	0,0%	38,5	36,4	0,0%	-2,1	-5,4%	3,0	8,3%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	3.002,9	0,8%	4.411,8	4.782,8	1,1%	371,0	8,4%	1.408,9	46,9%
Samorządowe instytucje kultury	58,1	0,0%	45,3	36,8	0,0%	-8,6	-18,9%	-12,7	-21,9%
Samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	31,0	0,0%	26,9	27,8	0,0%	0,9	3,3%	-4,1	-13,2%

* Na mocy ustawy z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. z dnia 17 III 2003 r., Nr 45, poz. 391, z póź. zm.) z dniem 1 IV 2003 r. Kasy Chorych zostały zastąpione przez Narodowy Fundusz Zdrowia

Tablica 4. Zadłużenie sektora finansów publicznych - po konsolidacji, według nominalu (w mln zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	XII 2002	struktura XII 2002	XII 2003	III 2004	struktura III 2004	zmiana		zmiana	
						III 2004 - XII 2003 w mln zł	w %	XII 2003 - XII 2002 w mln zł	w %
Zadłużenie sektora finansów publicznych	352.610,6	100,0%	408.637,7	435.200,9	100,0%	26.563,2	6,5%	56.027,1	15,9%
1. Zadłużenie sektora rządowego	338.552,1	96,0%	392.089,5	419.017,2	96,3%	26.927,6	6,9%	53.537,4	15,8%
1.1. Zadłużenie Skarbu Państwa	326.750,2	92,7%	378.511,7	406.489,3	93,4%	27.977,6	7,4%	51.761,4	15,8%
1.1.1. Zadłużenie krajowe Skarbu Państwa	218.193,1	61,9%	250.733,7	267.806,7	61,5%	17.073,0	6,8%	32.540,6	14,9%
1.1.2. Zadłużenie zagraniczne Skarbu Państwa	108.557,2	30,8%	127.777,9	138.682,6	31,9%	10.904,6	8,5%	19.220,8	17,7%
1.2. Pozostałe zadłużenie sektora rządowego w tym:	11.801,9	3,3%	13.577,9	12.527,9	2,9%	-1.050,0	-7,7%	1.776,0	15,0%
ZUS i zarządzane przez ZUS fundusze	9.014,6	2,6%	11.225,4	10.226,2	2,3%	-999,2	-8,9%	2.210,8	24,5%
Narodowy Fundusz Zdrowia *	289,7	0,1%	152,2	91,1	0,0%	-61,1	-40,1%	-137,5	-47,5%
Pozostałe państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	339,2	0,1%	95,4	74,2	0,0%	-21,2	-22,2%	-243,8	-71,9%
Państwowe szkoły wyższe	216,1	0,1%	169,4	156,4	0,0%	-12,9	-7,6%	-46,8	-21,6%
Jednostki badawczo-rozwojowe	207,1	0,1%	182,1	167,2	0,0%	-14,9	-8,2%	-25,0	-12,1%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	420,1	0,1%	496,5	570,0	0,1%	73,5	14,8%	76,5	18,2%
Państwowe instytucje kultury	2,9	0,0%	2,8	3,1	0,0%	0,3	10,4%	-0,1	-2,4%
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	5,7	0,0%	8,3	8,7	0,0%	0,4	4,6%	2,6	45,9%
Pozostałe państwowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	1.306,5	0,4%	1.245,8	1.230,9	0,3%	-14,8	-1,2%	-60,8	-4,7%
2. Zadłużenie sektora samorządowego	14.058,5	4,0%	16.548,2	16.183,7	3,7%	-364,4	-2,2%	2.489,7	17,7%
2.1. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego	12.002,3	3,4%	13.797,9	13.214,5	3,0%	-583,5	-4,2%	1.795,6	15,0%
2.1.1. Zadłużenie krajowe	11.516,5	3,3%	13.063,1	12.470,3	2,9%	-592,8	-4,5%	1.546,6	13,4%
Dług z tytułu papierów wartościowych	2.231,3	0,6%	2.635,4	2.626,4	0,6%	-9,0	-0,3%	404,1	18,1%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	8.778,3	2,5%	9.937,8	9.415,1	2,2%	-522,7	-5,3%	1.159,5	13,2%
Pozostałe zadłużenie	506,9	0,1%	489,9	428,8	0,1%	-61,1	-12,5%	-17,0	-3,4%
2.1.2. Zadłużenie zagraniczne	485,8	0,1%	734,8	744,2	0,2%	9,4	1,3%	249,0	51,3%
Dług z tytułu papierów wartościowych	139,8	0,0%	163,5	164,4	0,0%	1,0	0,6%	23,7	17,0%
Dług z tytułu kredytów i pożyczek	346,0	0,1%	571,3	579,8	0,1%	8,4	1,5%	225,4	65,1%
Pozostałe zadłużenie	0,0	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-	0,0	-
2.2. Pozostałe zadłużenie sektora samorządowego	2.056,2	0,6%	2.750,3	2.969,3	0,7%	219,0	8,0%	694,0	33,8%
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	5,4	0,0%	0,0	0,0	0,0%	0,0	-92,1%	-5,3	-99,1%
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	1.989,1	0,6%	2.704,3	2.922,3	0,7%	218,0	8,1%	715,1	36,0%
Samorządowe instytucje kultury	32,9	0,0%	20,2	20,4	0,0%	0,2	1,2%	-12,7	-38,6%
Samorządowe osoby prawne utworzone na podst. odrębnych ustaw...	28,7	0,0%	25,7	26,6	0,0%	0,9	3,4%	-3,0	-10,6%

* Na mocy ustawy z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. z dnia 17 III 2003 r., Nr 45, poz. 391, z póź. zm.) z dniem 1 IV 2003 r. Kasy Chorych zostały zastąpione przez Narodowy Fundusz Zdrowia

Ministerstwo Finansów, Departament Długu Publicznego

Opracowanie:

Zespół wydziału Ewidencji i Metodologii Długu Publicznego oraz

Współpracy z Instytucjami Międzynarodowymi w składzie:

Maurycy Michalski, naczelnik wydziału tel.: (022) 694 52 70

Marta Oskiera, specjalista tel.: (022) 694 46 26

Damian Brzuszek, referendarz tel.: (022) 694 53 95

Akceptacja:

Arkadiusz Kamiński, Dyrektor Departamentu tel. (022) 694 50 00

Anna Suszyńska, Zastępca Dyrektora Departamentu tel. (022) 694 50 00

e-mail: imię.nazwisko@mofnet.gov.pl